

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено
на засіданні кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол №_1_від 28.08. 2023 р.)

в.о. завідувача кафедри Наталія ШЕГИНСЬКА

Силабус з навчальної дисципліни
«Практикум: Соціальний захист осіб з вразливих категорій»,
що викладається в межах ОПІ «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»

Львів 2023

Назва дисципліни	Практикум: Соціальний захист осіб з вразливих категорій
Адреса викладання курсу	м. Львів, проспект В. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 – Соціальна робота; 232 – Соціальне забезпечення
Викладачі курсу	Кліпкова Оксана Ігорівна, кандидат економічних наук, доц., доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	oksana.klipkova@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Zoom та телеграм. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/praktykum-sotsialne-zabezpechennia-osib-z-vrazlyvykh-katehoriy
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Практикум: Соціальний захист осіб з вразливих категорій» є вибірковою дисципліною з спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» для освітньої-професійної програми Бакалавра, яка викладається у 8 (восьмому) семестрі в обсязі 3 (трьох) кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Курс розроблено таким чином, щоб сформувати розуміння сучасних підходів до розуміння понятійно-категорійного апарату роботи з людьми з вразливих категорій, існуючих стереотипів стосовно осіб з вразливих категорій, правил спілкування з людьми з вразливих категорій, правових аспектів соціальної роботи з людьми, що мають особливі потреби, міжнародного досвіду роботи з людьми з вразливих категорій, моделей інвалідності, психопрофілактики та психокорекції у соціальній роботі із людьми з особливими потребами та принципів та засад формування інклюзивного суспільства.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів універсальних, загальних і професійних компетенцій, необхідних для здійснення соціального захисту осіб з вразливих категорій

<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Навчально-методичний посібник «Теорія та практика використання альтернативної комунікації для осіб з особливими освітніми потребами» (авт. Чайка М. С., Усатенко Г. В., Кривоногова О. В.). 2021 2. Олійник Г. М. Використання методів арт-педагогіки та арт-терапії у соціальній роботі з людьми з особливими потребами // Issues of practice and science : Abstracts of II International Scientific and Practical Conference (September 27 – 29, 2021). London, 2021. P. 160-163 3. Олійник Г. М. Релігійна громада як вагомий чинник соціалізації людей з особливими потребами // Стратегічні пріоритети розвитку науки, освіти та суспільства : збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 22 червня 2022 р.): у 2 ч. Полтава : ЦФЕНД, 2022. Ч. 2. С. 37-38. 4. Львовочкіна А. М. Екопсихологічні основи соціальної роботи із людьми з інвалідністю. 2021. С. 93. 5. Технології соціально-педагогічної роботи в зарубіжних країнах : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / С. О. Кубіцький. - 5-е вид., доп. і перероб. - К. : Міленіум, 2017. - 359 с. 6. Інклюзивна освіта: Практикум для студентів педагогічних спеціальностей. Тернопіль: КІМ «ПРИНТ-ОФІС», 2016. 141 с. 7. Інвалідність та суспільство: навчально-методичний посібник. За заг. редакцією Байди Л.Ю., Красюкової – Еннс О.В. / Кол. авторів: Байда Л.Ю., Красюкова – Еннс О.В., Буров С Ю., Азін В.О., Грибальський Я.В., Найда Ю.М. К., 2018. 216 с. 8. Психологічний супровід інклюзивної освіти : [метод. рек] / автор. кол. за заг. ред. А. Г. Обухівська. Київ : УНМЦ практичної психології і со-ціальної роботи, 2017. 92 с. 9. Равлюк Т. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з людьми з особливими потребами в процесі професійно орієнтованої практики. <i>Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Педагогічні науки</i> 8 (2014): 129-133. 10. Таран А. Актуальні проблеми навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами. <i>Соціальна робота та соціальна освіта</i> 2 (2019). С. 65-70.
<p>Тривалість курсу</p>	<p>90 год.</p>
<p>Обсяг курсу</p>	<p>56 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 години практичних занять та 34 годин самостійної роботи</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент буде :</p> <ul style="list-style-type: none"> – Вміти здійснювати соціальний захист осіб з вразливих категорій; – Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти для роботи з особами з вразливих категорій. – Вміти аналізувати перспективи впровадження соціальних програм і проектів, прогнозувати результати їх реалізації в сфері соціального захисту з особами з вразливих категорій. <p>пліни здобувачі освіти можуть набути наступний перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичні навички: вивчення концептуальних засад роботи з людьми з вразливих категорій дозволить розвинути здатність аналізувати потреби та проблеми людей, що потрапили у складні життєві обставини, розбирати проблеми на складові частини та визначати оптимальні рішення. Навички

	критичного мислення: дисципліна спонукає до критичного аналізу та оцінки інформації, теорій та концепцій, що сприяє розвитку в здобувачів здатності обґрунтовувати свої погляди та приймати інформовані рішення. Комунікаційні навички: вивчення дисципліни розвиває уміння висловлювати свої думки письмово та усно, спілкуватися з іншими людьми, а також слухати і розуміти інших. Навички роботи в команді: використання інтерактивних методів навчання розвиває у здобувачів вміння працювати в групах, спільно досягати цілей і вирішувати колективні завдання. Лідерські навички: вивчення дисципліни сприяє розвитку лідерських якостей, зокрема здатності до організації та керівництва соціальними ініціативами та проєктами. Навички прийняття рішень: здатність до аналізу та вибору оптимальних рішень є важливою для здобувачів, які вивчають особливості роботи з людьми з особливими потребами. Гнучкість : вивчення концепцій соціальної психології розвиває здатність адаптуватися до змін у суспільстві.
Ключові слова	Людина з вразливих категорій, складні життєві обставини, особливі потреби , соціальний захист
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Концептуальні засади соціальної роботи з різними групами вразливих сімей і дітей у системі загальної середньої освіти. 2. Підлітки уразливих категорій: типологія і особливості виховання 3. Готовність педагогів до соціальної роботи з різними групами вразливих сімей і підлітків у системі загальної середньої освіти 4. Методика формування просоціальної поведінки підлітків уразливих категорій у системі загальної середньої освіти 5. Технології соціальної роботи з різними групами вразливих сімей і дітей 6. Соціальний захист людей похилого віку. 7. Соціальний захист безробітних 8. Правові основи соціального захисту прав бездомних громадян та громадян, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі. 9. Соціальна робота по адаптації в суспільстві осіб з інвалідністю.
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з теорії та практики соціального забезпечення
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проєктно-орієнтоване навчання, дискусія, моделювання, виконання письмових завдань.
Необхідне обладнання	Мультимедійні засоби, комп'ютери

Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Максимальна кількість балів
	1. Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях		
Критерії оцінювання			3 бали
«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.			5
«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.			4
«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.			3
«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.			2
«1» – студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.			0-1
Максимальна кількість балів за участь у 16 практичних заняттях			80 балів
2. Додаткові бали			
Критерії оцінювання			20 балів
Нарахування додаткових балів відбувається за написання тез доповідей / участь у діяльності наукового гуртка /участь у наукових семінарах та круглих столах /участь у заходах неформальної освіти (за отримання сертифікатів про проходження навчання на різних освітніх платформах (Coursera, Prometheus тощо)			20
Поточний та підсумковий контроль			РАЗОМ – 100 балів
Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (конспект промови, соціальний проект...).			

	<p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять та активність у аудиторії є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на за виконання письмових робіт, виступах із промовами, участі у дебатах та ін. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
Питання до заліку чи екзамену.	Залікова оцінка виставляється за поточною успішністю студента
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу Схема курсу

Тиж день	Теми	Форма заняття	Література	Завдання	Термін виконання
	1. Концептуальні засади соціальної роботи з різними групами вразливих сімей і дітей у системі загальної середньої освіти.	4 год. л. / / 4 год. с.р.	[1; 2; 3; 4]	Доповіді, тестовий контроль	День заняття
	2. Підлітки уразливих категорій: типологія і особливості виховання	4 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3; 5]	Доповіді, есе, ситуаційн і завдання	День заняття
	3. Готовність педагогів до соціальної роботи з різними групами вразливих сімей і	4 год. л. / 2 год. пр. / 2 год. с.р.	[1; 2; 3; 5]	Доповіді, есе, ситуаційн і завдання	День заняття

	підлітків у системі загальної середньої освіти				
	4. Методика формування просоціальної поведінки підлітків уразливих категорій у системі загальної середньої освіти	2 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3; 7]	Доповіді, есе, тестовий контроль	День заняття
	5. Технології соціальної роботи з різними групами вразливих сімей і дітей	4 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3; 5]	Доповіді, ситуаційн і завдання	День заняття
	6. Соціальний захист людей похилого віку.	4 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3; 8; 9]	Доповіді, есе, ситуаційн і завдання	День заняття
	7. Соціальний захист безробітних	4 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3]	Доповіді, есе, ситуаційн і завдання	День заняття
	8. Правові основи соціального захисту прав бездомних громадян та громадян, які відбували покарання у вигляді позбавлення волі.	2 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3]	Доповіді, есе, ситуаційн і завдання	День заняття
	9. Соціальна робота по адаптації в суспільстві осіб з інвалідністю.	4 год. л. / 2 год. пр. / 4 год. с.р.	[1; 2; 3]	Доповіді, есе, ситуаційн і завдання	День заняття

**Доцент кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом**

Оксана КЛІШКОВА